

Volt

**AANBEVELINGEN VOOR DE
STRATEGIE VOOR EUROPESE SAMENWERKING
VAN **PROVINCIE UTRECHT****

Volt provincie Utrecht

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Waarom dit document?	4
Samenvatting: aanbevelingen in een overzicht	5
Aanbeveling 1 Maak het belang van een strategie voor Utrecht én Europa duidelijk	6
Aanbeveling 2 Stel een strategie op voor 2024-2034 met tweejaarlijkse evaluatie.....	7
Aanbeveling 3 Onderscheid vier pijlers: Identiteit, Bouwen, Uitvoeren, Benutten.....	8
Aanbeveling 4 Onderscheid 3 aspiratieniveaus: absoluut minimum, intentie, ambitie+	10
Aanbeveling 5 Benoem (gedeelde) verantwoordelijkheden binnen het gehele College	11
Aanbeveling 6 Wees selectief in ambitie, afgestemd met Regio Randstad en IPO/HNP.....	12
Aanbeveling 7 Prioriteer beleidsdoelen in samenhang met Europese thema's voor de Regio's	13
Aanbeveling 8 Initieer een plan voor een grotere effectiviteit van het CvdR.....	16
Aanbeveling 9 Benut het HNP optimaal voor de toegang tot Europa	17
Aanbeveling 10 Werk actief samen met het Rijk, gemeenten, regio's en netwerken.....	18
Aanbeveling 11 Faciliteer bewustwording en beeldvorming voor Provinciale Staten	19
Aanbeveling 12 Integreer Europa kort maar duidelijk in P&C-producten	20
Aanbeveling 13 Maak een plan voor Monitoring en Evaluatie	21
Aanbeveling 14 Vergroot de toegankelijkheid, communicatie en transparantie	22

Voorwoord

Provincie Utrecht werkt aan een nieuwe strategie voor Europese samenwerking, de zgn. Europastrategie. Volt wil daar graag proactief en op constructieve wijze een bijdrage aan leveren en heeft daarom onderliggend document met aanbevelingen opgesteld. Dit document is geschreven door leden van de fractie en het beleidsteam van Volt Provincie Utrecht, met inbreng van verschillende Volt-politici en andere Volt-leden.

Er zijn 14 aanbevelingen opgesteld die hierbij ter inspiratie en overweging worden aangeboden aan het College van Gedeputeerde Staten en het team van ambtenaren. Dit document is als zodanig dus geen beleidsprogramma of verkiezingsprogramma van Volt, maar een serie adviezen die zijn afgestemd op de huidige Utrechtse situatie. De intentie is niet om volledig te zijn of alle aspecten van de strategie te dekken, maar om gerichte aanbevelingen te doen voor een sterke en effectieve strategie.

Volt is blij dat Provincie Utrecht aan een nieuwe strategie werkt en blijft graag actief betrokken bij de totstandkoming en daarna bij de uitvoering. Met het aanbieden van dit document nodigen wij ook andere partijen in Provinciale Staten uit om bij te dragen aan het gesprek, om samen de relatie tussen Utrecht en Europa te evalueren en verder concreet te maken en te versterken. Dit document kan daar wat Volt betreft richting aan geven.

Wij willen hierbij heel graag alle mensen, inclusief de leden van Volt die via verschillende sessies hebben bijgedragen aan de totstandkoming van onderliggend document, ontzettend bedanken! Jeanne Janssen bedanken we speciaal voor de eindredactie.

Wij wensen het Europesteam en het College alle wijsheid bij de volgende stappen en kijken uit naar de werksessie en verdere gesprekken rond de totstandkoming van een nieuwe strategie van Provincie Utrecht voor Europese samenwerking.

Februari 2024, **Fractie Volt provincie Utrecht.**

Waarom dit document?

Europa is zo sterk als haar regio's. De slagkracht van Europa is grotendeels afhankelijk van de wisselwerking tussen al haar regio's en de samenwerking met Europese bestuurders. Samen maken we ons Europa van vandaag, en samen bouwen we aan ons Europa van morgen.

Provincie Utrecht (PU) is recentelijk door de Europese Commissie (EC) weer aangeduid als de meest competitieve regio van Europa¹: macro-economische stabiliteit, infrastructurele voorzieningen, onderwijskwaliteit en arbeidsmarkt scoren hoog in Utrecht. Maar de uitdagingen op het gebied van digitalisering, klimaat, energie, woningbouw, natuurherstel, landbouwtransities, circulaire economie en mobiliteit zijn Utrecht niet vreemd, net zoals in andere Europese regio's.

Europese samenwerking biedt veel kansen om deze uitdagingen effectief en efficiënt het hoofd te bieden. Bijvoorbeeld door het actief gebruikmaken van Europese onderzoeken en internationale kennisinstituten, of het optimaal benutten van de subsidies en andere vormen van financieringen. Een sterke positionering en belangenbehartiging door PU op het Europadossier is daarbij belangrijk. Het overgrote deel van Europees beleid en regelgeving gaat immers over de regio's. En ook Utrecht moet dat beleid hier in de praktijk brengen. Tegelijkertijd moet het provinciaal beleid zich houden aan Europese richtlijnen en regelgeving.

Dit vraagt om een heldere koers. De huidige Europastrategie liep tot eind 2023; er komt dus een nieuwe strategie. Volt deelt het gevoel van relevantie en urgentie met het College en ziet ook een kans om de Utrechtse aanpak voor Europese samenwerking verder te versterken. Om daar proactief en constructief aan bij te dragen heeft Volt dit document met aanbevelingen opgesteld, zoals ook aangekondigd tijdens de Algemene Beschouwingen in december 2023.

Wij vertrouwen erop dat dit document wordt ontvangen in de enthousiaste en constructieve geest waarin het is geschreven. Het politiek team van Volt provincie Utrecht gaat op basis van dit document en de aankomende stukken van het College graag verder in gesprek met het team Europa en de Gedeputeerde Staten en collega's binnen Provinciale Staten.

¹ Zie [EU Regional Competitiveness Index 2.0-2022 edition - Revised, May 2023 \(europa.eu\)](https://europa.eu/euro-observatory/competitiveness-index)

Samenvatting: aanbevelingen in een overzicht

(Klik op aanbeveling om te navigeren)

<p>Aanbeveling 1 Maak het belang van een strategie voor Utrecht én Europa duidelijk</p> <p>Maak duidelijk dat de strategie van meerwaarde is voor de provincie, het Rijk én Europa. Benadruk een tweerichtingsverkeer: zowel het benutten van als het meebouwen aan een sterker en democratischer Europa is belangrijk. Overweeg de titel 'Strategie voor Europese samenwerking' om dit kracht bij te zetten.</p>
<p>Aanbeveling 2 Stel een strategie op voor 2024-2034 met tweejaarlijkse evaluatie</p> <p>Formuleer een strategie voor de komende 10 jaar die in een tweejaarlijks Europadebat door het College en in samenspraak met Provinciale Staten kan worden geëvalueerd en geactualiseerd.</p>
<p>Aanbeveling 3 Onderscheid 4 pijlers: Identiteit, Bouwen, Uitvoeren, Benutten</p> <p>Structureer de strategie voor Europese samenwerking langs vier pijlers: (1) versterking van de Europese identiteit (in diversiteit), (2) bouwen aan het Europa van morgen, (3) uitvoeren van Europees beleid en regelgeving, en (4) benutten van kennis en financiering. Koppel de visie, strategische doelen, aanpak en middelen aan deze pijlers.</p>
<p>Aanbeveling 4 Onderscheid 3 aspiratieniveaus: minimum, intentie, ambitie+</p> <p>Onderscheid 3 aspiratieniveaus in het selecteren en uitwerken van plannen en acties op de verschillende gekozen beleidsonderwerpen: een absoluut minimum voor het voldoen aan de wettelijke eisen (niveau 1), de intentie van PU (niveau 2) en voor een geselecteerd aantal beleidsonderwerpen een verdergaande ambitie+ (niveau 3).</p>
<p>Aanbeveling 5 Benoem (gedeelde) verantwoordelijkheden binnen het gehele College</p> <p>Beschrijf de gezamenlijke verantwoordelijkheid, inzet en verwachtingen van het gehele College en benoem de respectievelijke verantwoordelijkheden, concrete taken en bevoegdheden voor de verschillende gedeputeerden.</p>
<p>Aanbeveling 6 Wees selectief in ambitie, i.c.m. Regio Randstad en IPO/HNP</p> <p>Wees selectief in de taken die de provincie Utrecht als individuele provincie op zich neemt. Afstemming met de Regio Randstad en het IPO/HNP is daarom van belang: samen kunnen we alle taken oppakken.</p>
<p>Aanbeveling 7 Prioriteer beleidsdoelen i.s.m. Europese thema's voor de Regio's</p> <p>Prioriteer de beleidsdoelen in samenhang met de prioritaire thema's van de Europese Commissie en het HNP, zoals jaarlijks gepresenteerd in de respectievelijke werkprogramma's en -plannen.</p>
<p>Aanbeveling 8 Initieer een plan voor een grotere effectiviteit van het CvdR</p> <p>Plan voor een actieve en structurele bijdrage door PU aan het CvdR, om zo invloed uit te oefenen op nieuwe wetten die in Europa tot stand komen. Initieer daarnaast met samenwerkingspartners een plan om het gewicht en de effectiviteit van het CvdR te vergroten, zodat regio's incl. Utrecht beter gepositioneerd zijn in de Europese wetgevingstrajecten.</p>
<p>Aanbeveling 9 Benut het HNP optimaal voor de toegang tot Europa</p> <p>Benut het HNP optimaal om de meerwaarde van Europese samenwerking te verzilveren, voor zowel Utrecht als Europa. Kijk daarbij ook samen met het HNP hoe de samenwerking verder kan worden geoptimaliseerd en plan periodieke evaluatiemomenten in om deze samenwerking blijvend te verbeteren.</p>
<p>Aanbeveling 10 Werk actief samen met het Rijk, gemeenten, regio's en netwerken</p> <p>Maak samenwerking met belanghebbenden een instrument binnen de strategie. Het gaat hier om medeoverheden, netwerken van overheidspartijen, en (waar relevant) belangenorganisaties, ondernemers en kennisinstellingen.</p>
<p>Aanbeveling 11 Faciliteer bewustwording en beeldvorming voor Provinciale Staten</p> <p>Faciliteer de bewustwording rond Europese kaders, wetgeving en adviezen en de doorwerking daarvan op regionaal/provinciaal niveau. Maak helder hoe de provincie de Europese kaders kan beïnvloeden. Stel ook een werkgroep Europa in voor GS, PS en ambtenaren, met elk kwartaal een bijeenkomst met het HNP.</p>
<p>Aanbeveling 12 Integreer Europa kort maar duidelijk in P&C-producten</p> <p>Integreer de meest relevante raakvlakken tussen Europees beleid en Utrechts beleid in de relevante P&C-producten, en bied inzicht in de mate waarin PU kansen voor Europese samenwerking benut.</p>
<p>Aanbeveling 13 Maak een plan voor monitoring en evaluatie</p> <p>Organiseer structurele en goed georganiseerde momenten van evaluatie, en rapporteer uitkomsten aan zowel PS als relevante partners (zoals het IPO/HNP, alsook de gemeenten in de provincie Utrecht). Beoog op deze wijze Europa tastbaar te maken in de uitkomsten van beleid en implementatie.</p>
<p>Aanbeveling 14 Vergroot de toegankelijkheid, communicatie en transparantie</p> <p>Vergroot de toegankelijkheid door eenvoudig taalgebruik en uitgebreide duiding en visualisatie van de strategische doelen, beoogde inzet en de resultaten. Maak ook een Europacommunicatieplan met een consistent en positief narratief over de kansen van Europese samenwerking. Bewaak tot slot de transparantie in de uitvoering.</p>

Aanbeveling 1 | Maak het belang van een strategie voor Utrecht én Europa duidelijk

<i>Aanbeveling</i>	Maak in de strategie voor Europese samenwerking duidelijk dat deze van meerwaarde is voor zowel de provincie, incl. haar instellingen en bewoners, als voor het Rijk én Europa. Het gaat dan niet alleen om het benutten van voordelen uit Europa, maar ook om onze bijdragen aan een sterk(er) en democratisch(er) Europa. Overweeg ook doelen te koppelen aan deze dubbele meerwaarde en zoek daarbij afstemming met andere provincies. Overweeg de titel ‘Strategie voor Europese samenwerking’ i.p.v. Europastrategie, om het tweerichtingsverkeer kracht bij te zetten.
<i>Motivering</i>	Europese samenwerking biedt veel kansen voor Utrecht. Verschillende vormen van financieringen en kennisbronnen zijn beschikbaar voor provinciale programma’s en projecten. Maar het mes snijdt aan twee kanten: Europa is de som van al haar lidstaten en hun regio’s. De strategie en aanpak van Europese regio’s gericht op de Europese bestuurslaag is medebepalend voor de richting en slagkracht van Europa. Een actieve houding versterkt het democratisch fundament en de kwaliteit van Europees beleid en regelgeving die kan worden afgestemd op regionale karakteristieken. De Utrechtse strategie voor Europese samenwerking is relevant voor Utrecht én Europa.
Beoogde doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Herkennen van kansen voor Utrecht rondom Europese samenwerking.▪ Formulering van de wijze waarop Utrecht zal bijdragen aan de toekomst van Europa, incl. haar identiteit, democratisch fundament, slagkracht en beleidsvorming.▪ Concretisering van de meerwaarde voor Utrecht, en voor Europa, met heldere en meetbare doelen.
Aanvullende overwegingen	<p>Volt geeft verder ter overweging mee:</p> <ul style="list-style-type: none">- Betrek relevante stakeholders binnen het IPO/HNP en het Rijk bij de totstandkoming van de strategie.- Overweeg een werkbare vorm van participatie (bijv. een participatieve waarde-evaluatie) om ook uit de Utrechtse samenleving (ondernemers, belangenorganisaties, burgers) input voor de strategie te krijgen.

Aanbeveling 2 | Stel een strategie op voor 2024-2034 met tweejaarlijkse evaluatie

Aanbeveling Formuleer een strategie voor de komende 10 jaar die elke twee jaar door het College en in samenwerking met Provinciale Staten kan worden geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd. Hiermee loopt de strategie in de pas met de komende twee termijnen van het Europees Parlement. Dat biedt ruimte voor structurele vormen van samenwerking en beleidsbeïnvloeding. Waarborg daarbij de inzet van middelen over een lange termijn waarbij kortetermijndoelen en langetermijndoelen van elkaar worden onderscheiden.

Motivering Het gezamenlijk bouwen aan het Europa van morgen en het plukken van de vruchten van Europese samenwerking in Utrecht vraagt om een langetermijnvisie en langdurige actieve inzet. Het aansluiten bij Europese beleidsvormingsprocessen vergt veelal ook een lange adem, een sterk netwerk, en een gevestigde positie die teert op erkenning en ervaring. Zie ook Aanbeveling 8 CvdR. Om als regio een rol in Europa te kunnen spelen, direct en via het HNP, via provinciale ambtenaren in Europese expertgroepen of via advisering aan het CvdR, moet de aanpak zijn geënt op een langdurige aanwezigheid. Het optimaal benutten van financiering, kennis en andere voordelen vraagt ook om een strategische inzet die verder kijkt dan enkel de lokale bestuurstermijnen.

Beoogde doelen

- Langetermijnstrategie die ruimte biedt voor het opbouwen van relaties en verschillende vormen van samenwerking.
- Structurele aanpak en inzet van middelen om de kansen van Europese samenwerking optimaal te benutten, met daarbij een duidelijke visie op de toegevoegde waarde van structuurfondsen.
- Verschaffen van duidelijkheid aan nationale en Europese partners over de rol en aanpak van PU richting Brussel op de lange termijn, en daarmee bijdragend aan vertrouwen en erkenning.

Aanvullende overwegingen Volt geeft verder ter overweging mee:

- Kijk ook naar de Europastrategie van andere provincies, bijvoorbeeld die van Noord-Holland (die is opgesteld voor acht jaar, te weten 2022-2030²) en zo mogelijk ook enkele niet-Nederlandse regio's.
- Overleg met Regio Randstad, het IPO /HNP wat de beste termijn zou kunnen zijn voor de strategie.
- Consulteer ook PS in deze keuze.

² [Noord-Holland in Europa - Provincie Noord-Holland](#)

Aanbeveling 3 | Onderscheid vier pijlers: Identiteit, Bouwen, Uitvoeren, Benutten

Aanbeveling Structureer de strategie voor Europese samenwerking langs vier pijlers:

1. Versterking van de Europese identiteit (in diversiteit).
2. Bouwen aan het Europa van morgen.
3. Uitvoeren van Europees beleid en regelgeving.
4. Benutten van kennis en financiering.

Formuleer daarbij duidelijk wat er onder deze vier pijlers wordt verstaan, en motiveer het gebruik van deze vier richtingen als fundament van de strategie voor Europese samenwerking. Overweeg om de visie, uitgangspunten, strategische doelen, aanpak en inzet van middelen te koppelen aan deze vier pijlers.

Motivering Naast Utrechters zijn wij ook Europeanen. Als we het nut van Europese samenwerking beter begrijpen en inzien, en ons verbonden voelen met de toekomst van ons continent, kunnen we onze Europese **identiteit** versterken, die de Europese samenwerking bevordert. De toekomst van Europa wordt medebepaald door haar regio's, incl. provincie Utrecht. Alle regio's hebben daarom een verantwoordelijkheid om mee te **bouwen** aan een democratisch en slagvaardig Europa van morgen. PU kan dit vormgeven in haar strategie voor Europese samenwerking. Daarnaast blijven de Europese kaders voor provinciaal beleid van groot belang voor het provinciaal bestuur. We moeten daarom beleid in de regionale context **uitvoeren**, en regels te allen tijde naleven. Tot slot bieden verschillende kennisbronnen en financieringen veel kansen om Utrechtse projecten en beleidsprogramma's te ondersteunen: deze moeten we daarom optimaal **benutten**.

Beoogde doelen

- Integrale strategie voor Europese samenwerking, t.b.v. Utrecht en Europa.
- Gerichte ondersteuning aan het versterken van de Europese identiteit.
- Planmatig bijdragen aan het versterken van het Europa van morgen.
- Aantoonbaar voldoen aan Europese richtlijnen en regels.
- Actief verwezenlijken van Europees beleid in de regionale context.
- Optimaal benutten van kennisbronnen en financiering.

Aanvullende overwegingen Volt geeft daarbij de volgende strategische doelen mee ter overweging:

Identiteit

- i. Grotere zichtbaarheid: Vergroten van de zichtbaarheid van Europa in Utrecht, zowel in de media (link met Europa benadrukken) en in presentaties en beleidsstukken op papier (Europese kaders en beleidslijnen meenemen in de beschrijvingen) en in de publieke ruimte.
- ii. Consistent narratief: Samenhangend verhaal m.b.t. Europese samenwerking over alle PU-dossiers, waarbij het tweerichtingsverkeer (vanuit Brussel naar Utrecht en vice versa) en de meerwaarde concreet worden gemaakt.
- iii. Stimulans voor diversiteit: Behouden en versterken van diversiteit en inclusiviteit, zodat Utrecht een regio van en voor alle Europeanen is.
- iv. Europa als waardegemeenschap: We delen als Utrechters gemeenschappelijke waarden met andere inwoners van Europa, zoals de democratische rechtsstaat, mensenrechten en het respecteren van sociale, technologische en milieunormen. Deze waarde willen we actief ondersteunen om zo de toekomst van Europa als waardengemeenschap te borgen.

Bouwen

- i. Sterker CvdR: Actieve en intensieve inzet om het CvdR optimaal te benutten en helpen veel sterker, gewichtiger en effectiever te maken. Zie ook Aanbeveling 8.
- ii. Actief HNP: Actief participeren in het HNP incl. de totstandkoming van de jaarlijkse werkplannen. Kijk daarnaast ook hoe invloed kan worden uitgeoefend op het jaarlijkse werkprogramma van de EC.
- iii. Instrumentele interbestuurlijke samenwerking: Vormgeven en versterken van efficiënte (samen kunnen we meer) en gerichte vormen van interbestuurlijke samenwerking, ook op Utrechts initiatief, waarbij in samenhang wordt gewerkt aan het versterken van de Europese bestuurslaag en de doorvertaling op regionaal niveau.
- iv. Inspirerende successen: Proactief delen van Utrechtse successen binnen Europa met andere regio's en relevante partners, ter inspiratie, maar ook als start van constructieve beleidsdialogen in het kader van blijvend leren van elkaar binnen Europa.
- v. Nieuwe samenwerkingsverbanden: Opzetten van of aansluiten bij (nieuwe) samenwerkingsverbanden met Europese regio's en andere partners.
- vi. Beleidsvelden met voorrang: Gerichte samenwerking met Regio Randstad zoeken op belangrijkste en meest kansrijke beleidsvelden. (Zie ook Aanbeveling 10).

Uitvoeren

- i. Volledig overzicht: Opstellen en bijhouden van een sluitend overzicht van alle voor PU relevante Europese kaders, richtlijnen, wet- en regelgeving (incl. verordeningen) en beleidsprogramma's.
- ii. Optimaal anticiperen: Anticiperen op voor PU relevante aankomende Europees beleid, richtlijnen, normen en regelgeving. Bijvoorbeeld na de jaarlijkse State of the Union van de voorzitter van de EC.
- iii. Utrechtse ambitie: Formuleren van de Utrechtse ambitie rond het verwezenlijken van Europees beleid en Europese ambities, daarbij onderscheidend een absoluut minimum, een intentie, en mogelijk een ambitie+. Zie ook aanbeveling 5.
- iv. Duidelijke plannen: Planmatige aanpak van de verwezenlijking van Europese verplichtingen en mogelijkheden, inclusief monitoring, evaluaties en communicatie. Zie ook aanbeveling 11.

Benutten

- i. Inzet kennisbronnen: Actief gebruik maken van voor PU relevante Europese studies, onderzoeken en andere kennisbronnen, zoals bijvoorbeeld het Horizon Europe-programma³ en het KED⁴.
- ii. Brede capaciteit: Slim benutten van de capaciteit binnen de netwerken van PU in Nederland en Brussel (incl. Regio Randstad, IPO/ HNP, Raad van Europese Gemeenten en Regio's (CEMR)⁵, Permanente Nederlandse Vertegenwoordiging van Nederland bij de Europese Unie.
- iii. Optimale financiering: Optimaal benutten van alle mogelijke vormen van financiële ondersteuning voor programma's en projecten. Daarnaast instellingen en organisaties begeleiden om ook optimaal financieringskansen te benutten.
- iv. EU als Platform: Waar mogelijk het benutten van de EU als platform voor Utrechtse kennisinstellingen, ondernemingen, natuurorganisatie en andere relevante Utrechtse partijen.

³ [Horizon Europe - European Commission \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/e30004/nl/images/stories/pdf/180719horizon_nl.pdf)

⁴ [Kenniscentrum Europa decentraal](https://www.kenniscentrum.europa.nl/)

⁵ Zie: [CEMR: home \(ccre.org\)](https://www.ccre.org/)

Aanbeveling 4 | Onderscheid 3 aspiratieniveaus: absoluut minimum, intentie, ambitie+

Aanbeveling Onderscheid drie aspiratieniveaus in het selecteren en uitwerken van plannen en acties op de verschillende gekozen beleidsonderwerpen: een absoluut minimum (niveau 1), een intentie van PU (niveau 2), en voor een geselecteerd aantal beleidsonderwerpen een verdergaande ambitie+ (niveau 3). Niveau 1 is van toepassing voor naleving van wettelijke eisen waaraan moet worden voldaan. Formuleer ook voor de voor Europa relevante beleidsonderwerpen de intentie die verder gaat dan enkel het minimum wettelijk vereiste. Bepaal voor een geselecteerd aantal beleidsonderwerpen een verdergaande ambitie+ waarmee PU duidelijk voorop wil lopen in Europa. Daarmee kan PU voorbeeldstellend zijn voor andere Europese regio's. Definieer ook een aantal beleidsonderwerpen waar Utrecht de ambitie heeft aan te sluiten bij vooroplopende regio's.

Motivering Europa wet- en regelgeving kent een aantal niveaus.

- Verordening (regulation): bindende rechtshandeling, voor ieder land en iedere Europeaan.
- Richtlijn (directive): doelwetgeving, die door lidstaten op eigen wijze wordt vertaald in eigen wetgeving (hierin zit een mate van vrijheid).
- Besluiten (decision): rechtstreeks toepasselijk op (specifiek) land of bedrijf.
- Aanbeveling (recommendation): opvatting van EU-instelling. Niet bindend.
- Advies (opinion): niet-bindend advies door een van de EU-instellingen

Het voldoen aan de wettelijke eisen is het absolute minimumniveau. Dit moet voor alle beleidsonderwerpen helder zijn en ook actief worden gemonitord. Utrecht is goed gepositioneerd om op sommige terreinen voorop te lopen, aangestuurd door de ambities uit het huidige coalitieakkoord. Op een selectief aantal onderwerpen kan daarom een verdergaande ambitie worden geformuleerd, die met andere Europese regio's kan worden gedeeld ter inspiratie en aanmoediging. Door een onderverdeling in aspiratieniveaus te hanteren, wordt duidelijk welke intenties PU heeft voor het verwezenlijken van haar en Europese ambities. Dat creëert helderheid over prioriteiten en de allocatie van middelen. Het is belangrijk dat PU afgesproken Europese regels volgt en implementeert, maar ook laat zien wat er nog meer mogelijk is in de verwezenlijking van gedeelde ambities. Zo kan PU ook een actieve bijdrage leveren aan nieuw of geactualiseerd Europees beleid, en een sterker Europa van morgen.

Beoogde doelen

- Overzicht van de minimumvereisten voor elk voor Europa relevant beleidsonderwerp.
- Weloverwogen intensiteit van de Utrechtse inzet om te voldoen aan Europese wetgeving, Europees beleid en ambities.
- Duiding van de aannames achter de allocatie van middelen en prioritering van de inzet op de verschillende beleidsvelden.
- Scherp geformuleerde Utrechtse ambitie om voorbeeldstellend te zijn op een geselecteerd aantal voor Europa relevante beleidsonderwerpen.

Aanvullende overwegingen Volt geeft verder ter overweging mee:

- Andere provincies, het IPO/HNP en de Utrechtse gemeenten consulteren bij de keuze en het definiëren van de drie aspiratieniveaus.

Aanbeveling 5 | Benoem (gedeelde) verantwoordelijkheden binnen het gehele College

- Aanbeveling** Beschrijf de gezamenlijke verantwoordelijkheid, inzet en verwachtingen van het gehele College aangaande het materialiseren van de meerwaarde van Europese samenwerking. Benoem vervolgens de respectievelijke verantwoordelijkheden en concrete taken en bevoegdheden die hieruit volgen voor de verschillende gedeputeerden, gerelateerd aan eerdere genoemde aspiratieniveaus.
- Motivering** Zo'n 70 procent van de Europese wetgeving, richtlijnen, normen en beleid heeft zijn beslag op de regio's, dus ook op Utrecht. Deze Europese kaders zijn van invloed op de verschillende dossiers in onze provincie. Denk bijvoorbeeld aan natuurbeheer, klimaat, digitalisering, energie, economie en circulaire samenleving. Daarmee raakt het dus aan de portefeuilles van alle gedeputeerden. Brussel en Europese wetgeving is geen ver-van-mijn-bedshow. De Europese ambities en kaders en hun uitwerking in de regionale praktijk kunnen het beste in samenhang met de portefeuilles van het hele College worden gezien. Het College heeft daarbij ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de positie van de provincie Utrecht in Europa: het lijkt verstandig om te vertalen in een door het hele College gedragen aanpak.
- Beeoogde doelen**
- Begrip en commitment vanuit het gehele College om de relatie met Europa samen concreet te maken en van meerwaarde te voorzien.
 - Inzicht per portefeuille in wat de meest relevante verbanden zijn met de Europese bestuurslaag, incl. haar ambities en relevante kaders.
- Aanvullende overwegingen** Volt geeft verder ter overweging mee:
- Benoem bij alle Statenvoorstellen de Europese context: de Europese kaders incl. de toepasselijke wetgeving.
 - Communiceer daar waar relevant de Europese context consequent aan derden als onderdeel van de beleidskeuzes die de provincie maakt.
 - Onderscheid de 3 aspiratieniveaus per portefeuille conform Aanbeveling 5, en maak deze keuze als College gezamenlijk.

Aanbeveling 6 | Wees selectief in ambitie, afgestemd met Regio Randstad en IPO/HNP

- Aanbeveling** Kies de belangrijkste onderwerpen voor de provincie Utrecht. Zoek daarbij afstemming met de Regio Randstad en het IPO/HNP: samen kunnen we de prioritaire onderwerpen oppakken. Zorg ervoor dat de ambitie voor Utrecht helder is geformuleerd, waarbij de verwezenlijking en de monitoring in gecoördineerde vorm met andere provincies kan worden verzorgd. Stem daarbij de werkplannen van de PU af met het jaarlijkse HNP-werkplan.
- Motivering** Effectief optreden in Brussel, en het optimaal benutten van de kansen van Europese samenwerking (incl. financiering en kennisbronnen) kan het best in samenwerking met de Regio Randstad en het IPO/HNP. In die afstemming past ook het gezamenlijk formuleren van prioriteiten, het vaststellen van het ambitieniveau, inclusief de aspiratieniveaus zoals genoemd in Aanbeveling 4, en het gecoördineerd uitvoeren van bepaalde acties. Daarnaast verhoogt het ook de efficiëntie en doelmatigheid van de inzet van middelen.
- Beoogde doelen**
- Duidelijke ambitie met een heldere en onderbouwde focus.
 - Optimale afstemming en coördinatie binnen de Regio Randstad.
 - Overzicht van prioriteiten die aansluiten bij het werkplan van de Regio Randstad, van het HNP en de Europese Commissie.
- Aanvullende overwegingen** Volt geeft verder ter overweging mee:
- Bepaal welke acties of projecten in coördinatie met Regio Randstad dan wel het IPO/HNP kunnen worden uitgevoerd.
 - Stel een team Europa op dat bestaat uit leden (ambtenaren) van de deelnemende provincies binnen Regio Randstad. Deze ambtenaren kunnen deels de voor de provincie specifieke taken uitvoeren, en deels overkoepelende taken die voor de Regio Randstad als geheel van belang zijn. Overweeg hierbij een Gemeenschappelijke Regeling op te stellen.

Aanbeveling 7 | Prioriteer beleidsdoelen in samenhang met Europese thema's voor de Regio's

Aanbeveling Prioriteer de beleidsdoelen in samenhang met de belangrijkste thema's van de Europese Commissie en het HNP, zoals jaarlijks gepresenteerd in de respectievelijke werkprogramma's en -plannen. Waarborg op deze wijze dat de focus blijft liggen op onderwerpen en doelen die zowel voor Europa als voor de provincie Utrecht van groot belang zijn. In lijn met Aanbeveling 6 kan deze prioritering in afstemming met Regio Randstad en het IPO/HNP worden bepaald. Overweeg daarbij het uitwerken van een Utrechtse Green Deal als een van de speerpunten.

Motivering Inhoudelijke afstemming met andere provincies, regio's en Europa vergroot de doeltreffendheid en de doelmatigheid voor PU. De thema's die het HNP in het werkprogramma voor 2024 benoemt zijn:

1. Klimaat en energie
2. Regionale economie
3. Digitalisering
4. Agrofood
5. Duurzame en Gezonde Leefomgeving
6. Circulaire Economie
7. Mobiliteit

Deze thema's komen ook terug in het werkprogramma van de Europese Commissie. Aansluiting op deze thema's door PU in haar strategie voor Europese samenwerking vergroot de kans op effectieve en efficiënte samenwerking en is daarom belangrijk.

Beoogde doelen

- Prioritering van beleidsvelden en de daarbijhorende beleidsdoelen in samenhang met de belangrijkste thema's van de Europese Commissie en het HNP.
- Optimale afstemming op inhoud met Regio Randstad, IPO/HNP.

Aanvullende overwegingen Volt geeft verder ter overweging mee:

- **Klimaat en energie:** PU heeft zich gecommitteerd aan het Europese doel om in 2030 55% minder CO₂ uit te stoten en in 2050 klimaatneutraal te zijn. Al is het aan te bevelen een ambitieuzer doel te stellen, en wel om in 2040 of 2045 klimaatneutraal te zijn. Voor PU is het aan te bevelen de ontwikkelingen rond de Europese Green Deal actief te monitoren en te anticiperen op komende relevante richtlijnen, normen en verplichtingen. Daarnaast kan PU vooruitlopen door in de geest van de Europese Green Deal een **provinciale Green Deal Utrecht** op te stellen, waarbij Utrecht een stapje harder kan lopen om zo de transitie te bespoedigen en andere Europese regio's te inspireren om aan te haken. Dit zou passen onder een aspiratieniveau ambitie+ zoals beschreven in Aanbeveling 4.

De kern van het energiebeleid van de EU wordt gevormd door een waaier aan maatregelen waarmee wordt gestreefd naar de verwezenlijking van een geïntegreerde energiemarkt, energievoorzieningszekerheid en een duurzame energiesector. Nu zijn de EU-lidstaten gemeenschappelijke regels en streefcijfers overeengekomen in het kader van de strategie voor een energie-unie. Deze strategie beoogt betaalbare, zekere en duurzame energie te verzekeren voor Europa en haar burgers. De strategie werd in 2015 door de Europese Commissie voorgesteld, op verzoek van de staatshoofden en regeringsleiders van de EU. Het is aan te raden niet enkel te zoeken naar aansluiting, maar ook naar een actieve verwezenlijking van deze strategie binnen de regionale

context van Utrecht. Kleinschalige kernenergie en innovatieve energieoplossingen zouden daarbij serieus moeten worden overwogen.

- **Digitalisering:** De Europese Unie realiseert in hoog tempo beleid, verordeningen en richtlijnen op het gebied van data en digitalisering. Bijvoorbeeld de Data Act (dat provincies kan helpen om toegang te krijgen tot data die momenteel in eigendom zijn van particuliere bedrijven). De relatie met de provincie in de Europese initiatieven op het gebied van digitalisering is niet expliciet uitgewerkt in bijvoorbeeld een taakstelling aan de provincie. Toch bestaat deze relatie wel; om deze te begrijpen is het noodzakelijk om de vertaalslag van Europa naar de provincie te maken.⁶ Zie het rapport van DigiCampus.⁷ Neem de aanbevelingen uit dit rapport ter harte en voer een kansanalyse uit als basis voor een actieplan digitalisering. Een ander Europees initiatief is het in 2019 opgerichte platform Living in EU⁸. Het ondersteunt steden en regio's om hun digitalisering te realiseren conform Europese waarden. Aansluiting bij dit platform vergroot het netwerk van PU op het gebied van digitale transformatie.
- **Agrofood:** De strategie zou verder moeten kijken dan enkel het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en breed moeten inzetten op de Europese kaders die van toepassing zijn op ons agrofoodbeleid. Te denken valt bijvoorbeeld aan het op 2 mei 2023 door de Landbouwcommissie van het Europees Parlement aangenomen rapport over het waarborgen van de Europese voedselzekerheid. Maar ook de natuurherstelwet (NRL), het voorstel voor een verordening over het duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (SUR), of de ruimte voor innovatie zoals nieuwe teelttechnieken, nieuwe irrigatiestrategieën, natte gewassen, agroforestry etc.
- **Duurzame en Gezonde Leefomgeving:** Utrecht dreigt op verschillende onderdelen niet te voldoen aan de geldende wetgeving voor lucht-, water- en bodemkwaliteit. Utrecht dient, in samenspraak met haar partners, ondernemers en burgers, alles uit de kast te halen om die achterstand in te halen en te laten zien dat ze niet alleen de Health Hub Utrecht is, maar ook in staat is haar eigen leefomgeving gezond te maken. Het is belangrijk om een overzicht te creëren van de huidige status t.a.v. Europese richtlijnen en regels. Zie ook Aanbeveling 4 onder Uitvoeren, en Aanbeveling 11. PU zou duidelijke doelen moeten stellen om naleving te waarborgen en tijdig te kunnen bijsturen waar nodig. Daarnaast is anticiperen van groot belang (Zie ook Aanbeveling 4 onder Uitvoeren en Aanbeveling 11). Bijvoorbeeld op de verwachte herziening van de EU-richtlijn geïntegreerd waterbeheer, de richtlijn stedelijk afvalwater, de richtlijn luchtkwaliteit en de richtlijn industriële emissies.⁹ Een ander voorbeeld om proactief te handelen is het verwachte voorstel van de EC over waterbestendigheid (waterkwaliteit, -schaarste en droogte) als startschot voor de nieuwe Blue Deal.
- **Circulaire en regionale economie:** Aanvullend op de huidige plannen van PU is het aan te bevelen om gericht het EU-actieplan voor een circulaire economie¹⁰ te monitoren en waar mogelijk ten uitvoer te brengen in de Utrechtse regionale context. Het EU-

⁶ [Europa in de Provincie - DigiCampus](#)

⁷ <https://digiCampus.tech/wp-content/uploads/2023/05/Definitief-rapport-Digicampus-ICTU-naar-impact-Europese-verordeningen-en-richtlijnen-op-het-terrein-van-data-en-digitalisering-voor-provincies.pdf>

⁸ [Join us in building the European way of Digital Transformation for 300 million Europeans | Living in EU \(living-in.eu\)](#)

⁹ Maar ook de verwachte herziening van REACH met mogelijke gevolgen voor vergunningen, of de verwachte EU-evaluatie van de Nitraatrichtlijn met mogelijke gevolgen voor de gestelde nutriënten-doelen door de waterschappen en hun werking op de transitie van de landbouw in onze provincie. En ook de EU-evaluatie van het 'de vervuiler betaalt' principe (fitness check), i.r.t. de VTH-taak provincie: deze ontwikkelingen kunnen impact sorteren op de taken van de provincie, ook bij een eventuele verbreding van de richtlijn naar landbouw. Daarnaast is het aan te bevelen de lopende richtlijn Bodemmonitoring te monitoren, de onze veerkracht in relatie tot de KRW en de uitvoeringstaken volgens de bodemgezondheidswet.

¹⁰ Zie: [EUR-Lex - 52020DC0098 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

actieplan voor de circulaire economie (voor 2050) kan daarbij worden vertaald naar een provinciaal actieplan, bij voorkeur met een streefdatum van 2040. Een toets op circulariteit kan tevens worden opgenomen als vast onderdeel van de vergunningverlening door de provincie.

- Utrecht kan er daarnaast voor pleiten om in plaats van de huidige doelstellingen voor niet-achterlopende regio's het INTERREG¹¹ en URBACT-programma¹² te verzwaren en echte gezamenlijke, grensoverstijgende investeringen mogelijk te maken.

¹¹ [Interreg 2021-2027 \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/nl/interreg)

¹² [URBACT - Homepage | urbact.eu](https://urbact.eu)

Aanbeveling 8 | Initieer een plan voor een grotere effectiviteit van het CvdR

Aanbeveling Plan voor een grote, actieve en structurele bijdrage door PU aan het CvdR. Zo kunnen de provinciale belangen en standpunten proactief in het Europese wetgevende traject worden behartigd en worden mogelijkheden benut om invloed uit te oefenen op nieuwe wetten die in Europa tot stand komen. Initieer daarnaast, samen met relevante provinciale, Rijks- en Europese partners, een plan om het gewicht en de effectiviteit van het CvdR te vergroten, zodat regio's incl. Utrecht beter gepositioneerd zijn in de Europese wetgevingstrajecten.

Motivering De invloed van de regio's op het beleid en de wetgeving in Europa kan (veel) beter en steviger. Daarmee bereiken we dat de stem van de regio's beter wordt gehoord en vervolgens beter zijn weerslag krijgt in de wetgeving, die op zijn beurt dan beter aansluit op wat er leeft in de Europese regio's. Het vergt investeren in tijd en aandacht voor de processen binnen het CvdR, maar het is van belang voor zowel Utrecht dat beweegt binnen de Europese kaders, als voor de toekomst van Europa dat een sterk CvdR nodig heeft voor effectief en gedragen regionaal beleid. Het Comité van de Regio's heeft ook in 2022 de adviezen¹³ in het kader van de Conferentie over de Toekomst van Europa aangenomen, met daarin concrete aanbevelingen over het versterken van de eigen rol. Dit laat zien dat er nog veel te winnen valt voor de Europese regio's.

Beoogde doelen

- Helder plan voor een grotere, actieve en structurele bijdrage door PU aan het CvdR.
- Helder plan om het gewicht en de effectiviteit van het CvdR te vergroten.
- Een grote betrokkenheid van bestuurders en ambtenaren bij de Brusselse beleidsprocessen.

Aanvullende overwegingen Volt geeft verder ter overweging mee:

- PU hoeft geen trekker te worden van een plan voor gecoördineerde inzet ter versterking van het CvdR, maar kan dit wel initiëren en verder ondersteunen, zodat er op korte termijn en op gerichte wijze actie wordt ondernomen.
- Beide genoemde plannen kunnen worden opgesteld in afstemming met het IPO/HNP en vertegenwoordigers van het CvdR.
- Inspanning vanuit de provincies voor de stevigere herziening van de code kan de slagkracht van provincies in Europa versterken. Utrecht kan hier een aanjager in zijn.
- PU kan zich inzetten om de CvdR-adviezen bij behandeling van EU-voorstellen in de Tweede Kamer standaard te delen, zodat Kamerleden zich goed geïnformeerd weten van de regionale zienswijze.
- Ook kan PU zich inzetten om provinciale ambtenaren en bestuurders te betrekken bij beraadslagingen van de Europese Raad.

¹³ Zie voor de CoR Resolution: [Resolution on the outcome and follow up of the Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-communications/infographic/infographic-2022-06-23-01.pdf) Zie het gehele rapport: [Conference on the Future of Europe - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-communications/infographic/infographic-2022-06-23-01.pdf) Voor opvolging CoR in 2023 zie: [CoR Report Implementation COFE Proposals_full text_v_17_11_22_pageNo \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-communications/infographic/infographic-2022-06-23-01.pdf) en het commitment vanuit de EC: [c268334e-1b8e-4803-9ed8-07e44b0f81c8_en \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-communications/infographic/infographic-2022-06-23-01.pdf)

Aanbeveling 9 | Benut het HNP optimaal voor de toegang tot Europa

Aanbeveling Benut het HNP optimaal om de meerwaarde van Europese samenwerking te verzilveren, voor zowel Utrecht als Europa. Kijk daarbij ook, samen met het IPO/HNP, hoe de samenwerking verder kan worden benut en geoptimaliseerd, en plan periodieke evaluatiemomenten in om deze samenwerking blijvend te verbeteren. Overweeg daarbij om de relatie met het HNP met name via Regio Randstad vorm te geven.

Motivering Het HNP is voor de Nederlandse provincies instrumenteel voor het vergaren van kennis over de Europese bestuurslaag en haar doorwerking binnen de provinciale bestuurslaag en het gecoördineerd uitoefenen van invloed binnen de verschillende Europese gremia en comités. Een actieve verhouding tot en het optimaal benutten van het HNP vergroot voor PU het inzicht in bestaande en komende beleidskaders, de kansen om financiering en kennis vanuit Europa optimaal te benutten en om beleidsvorming en wetgevingsprocessen te beïnvloeden. Het draagt ook bij aan een sterk(er) HNP dat een waarborg is voor de toekomstige verhouding tussen de Nederlandse provincies en Brussel.

Beoogde doelen

- Inzicht in en verzilvering van kansen om het HNP te versterken en de functie van het HNP voor PU optimaal te benutten.
- Stevige relatie tussen Regio Randstad en het HNP.

Aanvullende overwegingen Volt geeft verder ter overweging mee:

- Stel binnen Regio Randstad een plan op om de relatie met het HNP verder vorm te geven en te verstevigen.
- Stel een evaluatiecommissie op die periodiek de relatie tussen PU/Regio Randstad en het HNP onder de loep neemt en komt met aanbevelingen voor verdere verbeteringen.
- Trek met andere provincies op om actief te zijn binnen het HNP.

Aanbeveling 10 | Werk actief samen met het Rijk, gemeenten, regio's en netwerken

Aanbeveling Maak het vaststellen, vormgeven en inzetten van verschillende vormen van samenwerking met belanghebbenden een instrument binnen de strategie. Het gaat hier om medeoverheden, netwerken van overheidspartijen, en (waar relevant) belangenorganisaties, ondernemers en kennisinstellingen. Koppel daarbij doelen aan deze samenwerking, gericht op zowel het vergroten van de impact binnen Europa (samen kunnen we meer) als het verwezenlijken van kansen van Europese samenwerking binnen de eigen jurisdicties en organisaties.

Motivering Rijk, gemeenten, waterschappen, provinciale regio's (zoals Regio Randstad, IPO//HNP), en netwerken van bestuurders, ondernemers en kennisinstellingen hebben allemaal belang bij een actieve en vruchtbare relatie met Europa. PU kan kleinere partijen steunen door o.a. belangenbehartiging en een gecoördineerde inzet. Maar ook het samen optrekken of gezamenlijke initiatieven kunnen de invloed en impact binnen Europa vergroten en leiden tot meer optimale benutting van financieringskansen en kennisdeling. Het identificeren en verwezenlijken van kansen is voor alle betrokken partijen voordelig en kan ook de slagkracht en doelmatigheid van de inzet van PU vergroten.

Beoogde doelen

- Ondersteunen van kleinere partijen in het verwezenlijken van kansen van Europese samenwerking.
- Verhoogde doelmatigheid en doeltreffendheid van de aanpak gericht op invloed en impact binnen Europa, benutting van financieringskansen en kennisdeling, als ook de verwezenlijking van Europees beleid en naleving van regelgeving in de lokale praktijk.
- Meer doelen bereiken door samenwerking (samen kunnen we meer).
- Optimaliseren van de ambtelijke ondersteuning voor Europa om de beoogde doelen redelijkerwijs te kunnen halen.

Aanvullende overwegingen Volt geeft verder ter overweging mee:

- Overweeg een actieve rol binnen en inzet van Regio Randstad, met haar jaarlijkse 'Randstad vooruitblik Europa', ook door vanuit Regio Randstad andere partijen te ondersteunen.
- Gebruik de samenwerking met partners ook om een EU-team te vormen dat actief is in Europese expertcomités.
- Bepaal met welke Europese regio's kan worden samengewerkt, als voorbeeld en om best practices te toetsen en uit te wisselen en om gezamenlijke investeringen te doen.
- Zoek culturele uitwisseling met Europese regio's.
- Maak optimaal gebruik van de ingangen bij het Rijk, zoals de politieke dialoog tussen Rijk en de EC, om de belangen van de provincie in Brussel over het voetlicht te brengen.

Aanbeveling 11 | Faciliteer bewustwording en beeldvorming voor Provinciale Staten

Aanbeveling Faciliteer de bewustwording rond Europese kaders, wetgeving en adviezen en de doorwerking daarvan op regionaal en provinciaal niveau. Maak helder hoe de provincie de Europese kaders kan beïnvloeden. Overweeg daarbij gerichte input tijdens informatiesessies, werkbezoeken en contacten met EU-vertegenwoordigers, ook op specifieke beleidsonderwerpen (zoals digitalisering, klimaat, energie, etc.) waar regelgeving vanuit Europa in belangrijke mate bepalend is voor de beleidsvorming en -uitvoering op regionaal niveau. Stel, tot slot, een werkgroep Europa in voor GS, PS en ambtenaren, organiseer eens per kwartaal een bijeenkomst met HNP en organiseer een interactief programma voor PS in Brussel tijdens de Week van de Regio's (details onder aanvullende overwegingen hieronder).

Motivering Om tot een volwaardige oordeelsvorming en goed geïnformeerde besluitvorming te komen, zijn op veel dossiers van de provincie Utrecht de Europese kaders van groot belang. Deze kaders bepalen ten dele de (soms beperkte) ruimte voor eventuele wijzigingen of een alternatieve aanpak, en duiden ook de doelen en ambities waar regionaal beleid op moet aansluiten en gevolg aan moet geven. Het proactief en volledig informeren van PS over de Europese basis en kaders van de verschillende wetgevingstrajecten en beleidsvoorstellen draagt bij aan een vollediger begrip, en voorkomt voorstellen of oordelen vanuit PS die geheel of gedeeltelijk strijdig zijn met de lijnen vanuit Europa.

Beoogde doelen

- Tijdig en goed geïnformeerde PS aangaande relevante Europese kaders.
- Groeiende bewustwording en begrip voor de Europese dimensie van regionaal beleid
- Structurele dialoog tussen GS en PS, alsmede tussen GS/PS en het HNP, CvdR en het EP, aangaande de relatie Utrecht-Europa.
- Actieve aanwezigheid Utrechtse GS en PS tijdens de Week van de Regio's.

Aanvullende overwegingen Volt geeft verder ter overweging mee:

- Structureel (eens per kwartaal) bijeenkomsten te organiseren voor GS en PS (mogelijk met Regio Randstad) samen met het NHP, om te bespreken wat er vanuit Europa richting Utrecht komt en hoe PU zich daar direct en indirect toe kan verhouden.
- Een werkgroep Europa in te stellen waar PS, GS en relevante PU ambtenaren periodiek samenkomen om de uitvoering van de strategie voor Europese Samenwerking van PU te bespreken.
- Een interactief programma te organiseren voor PS en GS, met bijeenkomsten met het HNP, PV en EP-leden, tijdens de jaarlijkse Week van de Regio's.¹⁴

¹⁴ Zie: [Home | European Week of Regions and Cities \(europa.eu\)](https://europa.eu)

Aanbeveling 12 | Integreer Europa kort maar duidelijk in P&C-producten

Aanbeveling Integreer de meest relevante raakvlakken tussen Europees beleid en Utrechts beleid in de relevante P&C-producten. Maak duidelijk hoe de maatregelen binnen de kaders van de relevante aspiratieniveaus (Zie Aanbeveling 4) vorm krijgen. Beoog hiermee inzicht te bieden in de mate waarin PU kansen van Europese samenwerking benut (bijv. beschikbare vs. benutte financieringen) alsmede de mate waarin Utrecht voldoet aan relevante Europese ambities en juridische kaders, en gevolg geeft aan Europees beleid. Als minimum zou kunnen worden aangehouden: (1) beschrijving van de meest relevante Europese richtlijnen en regelgeving in de jaarstukken bij de beleidsprogramma's, inclusief een interpretatie van de naleving daarvan, en (2) overzichten van relevante baten en lasten gelinkt aan Europa in de Kadernota en Begroting, inclusief een overzicht van beschikbare baten afgezet tegen benutte baten (lees: financieringen).

Motivering De Europese samenwerking is voor een deel bepalend voor de beleidsruimte van PU. Tevens is de Europese samenwerking ten dele van invloed op de baten en lasten van PU. Als onderdeel van een transparant en goed bestuur lijkt het verstandig om de relevante raakvlakken van beleid en regelgeving en een overzicht van baten en lasten (afgezet tegen de mogelijke/beschikbare baten vanuit Europa) inzichtelijk te maken binnen de P&C-producten. Dit vergemakkelijkt de controleerbaarheid van beleid in het licht van Europese ambities en kaders. Het verduidelijkt de mate waarin PU de mogelijke baten vanuit Europa binnen de verschillende beleidsprogramma's weet te benutten.

Beoogde doelen

- Inzicht in de mate waarin PU de mogelijke baten vanuit Europa binnen de verschillende beleidsprogramma's weet te benutten.
- Inzicht in de interpretatie en aansluiting van Utrechtse beleidsprogramma's bij de Europese ambities en juridische kaders.

Aanvullende overwegingen Volt geeft verder ter overweging mee:

- Stel als ambitie om niet het gehele juridische kader voor elk beleidsprogramma te duiden, maar verduidelijk welke Europese ambities en juridische kaders het meest bepalend zijn voor de beleidsopstelling en -uitvoering. Verduidelijk daarbij de interpretatie van het College.
- Vul een overzicht van beschikbare versus benutte voordelen vanuit Europa (financiering, kennis) aan met een argumentatie waarom bepaalde zaken (nog) niet zijn benut, en welke zaken mogelijk in de toekomst zullen worden benut.

Aanbeveling 13 | Maak een plan voor Monitoring en Evaluatie

Aanbeveling Organiseer structurele en goed georganiseerde momenten van evaluatie, en rapporteer uitkomsten aan zowel PS als relevante partners (zoals het IPO/HNP, als ook de gemeenten in de provincie Utrecht). Beoog op deze wijze Europa tastbaar te maken in de uitkomsten van beleid en implementatie. Dat behelst zowel het ‘brengen’ naar Brussel via het HNP, CvdR, CEMR, als het ‘halen’ in de vorm van kennis en financieringsvormen.

Motivering Vooraf bepalen hoe de provincie de voortgang van de strategische samenwerking meetbaar wil maken, vergroot de transparantie en verduidelijkt voor Provinciale Staten en de inwoners, belangorganisaties en bedrijven de wijze waarop Europa doorwerkt in de regio en dit tot tastbare resultaten leidt. Evaluaties vergroten daarbij het lerend vermogen voor alle betrokkenen.

Beoogde doelen

- Een goedgeorganiseerd plan voor M&E met structurele en heldere rapporten die voor alle betrokken partijen bruikbaar zijn.
- Een proces van continu leren zodat de inzet op Europese Samenwerking steeds beter en vruchtbaarder wordt, voor zowel Utrecht als Europa.

Aanvullende overwegingen Volt geeft verder ter overweging mee:

- Bepaal de monitoring in samenspraak met Regio Randstad, IPO/HNP.
- Overweeg de uitvoering van M&E te organiseren in coördinatie met (of vanuit) Regio Randstad.

Aanbeveling 14 | Vergroot de toegankelijkheid, communicatie en transparantie

Aanbeveling Vergroot de toegankelijkheid van de strategie voor Europese samenwerking voor andere belanghebbenden en geïnteresseerden uit de Utrechtse bevolking. Dit kan door eenvoudig taalgebruik en uitgebreide duiding en visualisatie van de strategische doelen, beoogde inzet en de resultaten. Stel als doel om de betrokkenheid bij en het enthousiasme voor Europa te vergroten onder ambtenaren, GS, PS, bedrijven en burgers. Maak daarvoor ook een Europa-communicatieplan met daarbij een consistent en positief verhaal over de kansen van Europese samenwerking dat kan worden meegenomen in relevante presentaties van PU. Bewaak daarnaast de transparantie in de uitvoering door publieke verslaglegging, een openbaar register van belangenvertegenwoordiging, en openbaarheid van gespreksnotities. Beoog op deze wijze dat het concept 'Europa in de Regio' voor andere partijen concreet en tastbaar wordt.

Motivering Onbekend maakt onbemind. Hoewel alle Europese wetgeving door het Nederlandse parlement wordt goedgekeurd, lijkt het soms alsof Brussel ons wetgeving opdringt zonder dat Nederland of de provincie daar invloed op heeft. Door helder te zijn over hoe wetgeving tot stand komt en hoe Europees beleid (ook positief) uitpakt, hoe wetgeving tot stand komt en in het Nederlandse parlement wordt goedgekeurd, is het nodig om alles rond de Europese samenwerking helder en actueel toegankelijk te maken.

Beoogde doelen

- Een strategie voor Europese samenwerking die voor iedere inwoner en partij binnen Utrecht toegankelijk en begrijpelijk is.
- Een consistent en positief verhaal over de meerwaarde van Europese samenwerking vanuit de regio Utrecht, dat inzetbaar is in relevante presentatie van PU.
- Actieve en structurele communicatie rond de verwezenlijking van de strategie, incl. de impact van Europese ambities en kaders binnen Utrecht, en de voordelen (financiering, kennis etc.) die Europa Utrecht biedt, samen met de mate van benutting daarvan.
- Transparante opstelling en uitvoering van de strategie voor Europese samenwerking.

Volt

CONTACT: VOLT@PROVINCIE-UTRECHT.NL

Onze samenwerking vandaag bepaalt ons Europa van morgen

Europees Denken, Lokaal Doen